

Ο θάνατος του πατρο-Κοσμά

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Κήρυττε ο φλογερός καλόγερος, όταν οι άνθρωποι του πασά τον πλησίασαν. Τα πλήθη σάστισαν κι αποτραβήχτηκαν. Αλλ' ο Κοσμάς ατάραχος και γαλήνιος «σα να πήγαινε σε χαρά και ξεφάντωση

στον Χότζα του Κουρτ, που τον
διαταγή από τον πασά του. Ο
ής του και δόξασε τον Θεό, γιατί
της ορθοδοξίας, όπως τόσες φορές
ο Κοσμάς πέρασε όλη τη νύχτα

Την αυγή τον πήραν, λέγοντας

πως θα τον οδηγήσουν στον Κουρτ πασά. Αλλά ενώ προχωρούσαν, σταμάτησαν στη

θέση Μπουγιαλί, κοντά στον Άψο ποταμό, και τον πρόσταξαν να ετοιμασθεί. Γονάτισε κι ευχήθηκε στον Θεό, «ότι διά την αγάπην του θυσιάζεται». Ύστερα σηκώθηκε κι ευλόγησε τα «τέσσερα σημεία του κόσμου». Στρέφοντας τέλος τα μάτια στον ουρανό κι απαγγέλλοντας το ψαλμικό: «Διήλθομεν διά πυρός και ύδατος και εξήγαγές με εις αναψυχήν», έδωσε τον τράχηλο στους δημίους του.

Κάποια χειρόγραφη σημείωση, που φαίνεται πως γράφτηκε από αυτόπτη, αναφέρει τα εξής για τις τελευταίες στιγμές του Αγίου: «Οι δήμιοι τον κάθισαν κοντά σ' ένα δένδρο και θέλησαν να του δέσουν τα χέρια, αλλ' εκείνος δεν τους άφησε, λέγοντάς τους ότι δεν αντιστέκεται. Έπειτα ακούμπησε την ιεράν κεφαλήν του στο δένδρο κι έτσι τον έδεσαν από τον λαιμό με ένα σχοινί και αμέσως μόνον που το έσφιξαν, πέταξε το θείο του πνεύμα στα ουράνια, όντας σε ηλικία εξήντα πέντε χρόνων. Οι δήμιοι, αφού γύμνωσαν το τίμιο λείψανό του, το έσυραν και το έριξαν στον ποταμό με μια μεγάλη πέτρα στον λαιμό. Τη νύχτα ένας ευσεβής, μπαίνοντας σ' ένα μονόξυλο και κάνοντας τον σταυρό του, πήγε για να ερευνήσει και αμέσως βλέπει το λείψανο, που έπλεε πάνω στο νερό. Αμέσως τρέχει και το αγκαλιάζει και το βγάζει από τον ποταμό και τυλίγοντάς το με το ράσο του το έφερε στην εκκλησία της Θεοτόκου και το ενταφίασε στον νάρθηκα της εκκλησίας στο χωριό Καλικόντασι. Τον σκότωσαν 1779, Αυγούστου 24, ημέρα Σάββατον».

Ο τάφος του
αγίου Κοσμά
στο μοναστήρι
στο Καλικόντασι

ον Κουρτ πασά κι έγινε κύριος του
τη μνήμη του, έχτισε μεγαλόπρεπο

Συγχρόνως πήρε την κάρα του

και πρόσταξε να κατασκευάσουν ασημένια θήκη της «από ιερά σκεύη, τα οποία ο ίδιος έδωσε». Συχνότατα ο Αλής ειδοποιούσε και έφερναν την κάρα του, που με τη μεγαλύτερη ευλάβεια τη φιλούσε. Όταν κάποιος φανατικός μουσουλμάνος ονειδισε

τον Αλή για την ευλάβεια που 'δειχνε σ' έναν άπιστο, το θηρίο εκείνο απάντησε: « Φέρετέ μου έναν Μουσουλμάνο σαν κι αυτόν τον Χριστιανό και να του φιλήσω και τα πόδια».

Ο θρύλος του Κοσμά παραμένει ζωντανός ακόμη σ' όλη τη Θεσσαλία, τη Μακεδονία, την Ακαρνανία, τα Επτάνησα κι ακόμη μακρύτερα. Φτάνει ως την Αλβανία και τη νότια Σερβία. Κάθε τόπος που πέρασε και κήρυξε, κάθε λιθάρι που πάνω του πάτησε, κάθε σταυρός που 'στησε – κι έστησε εκατοντάδες σταυρούς στα Βαλκάνια – αναθυμούνται τον μεγάλο δάσκαλο κι αναρριγούν στη μνήμη του. Κανένας Έλληνας δεν έχει τον θρύλο του Κοσμά. Υπήρξε ο μεγαλύτερος λαϊκός αναγεννητής της Τουρκοκρατίας και ο κατ' εξοχή άγιος της κλεφτουριάς, που με το σπαθί της μας έδωσε τη λευτεριά.

Στον παρακάτω χάρτη μπορείς να δεις πού βρίσκονται τα μέρη που αναφέρονται στο κείμενο. Κάνε κλικ πάνω του, αν θέλεις να τον δεις μεγαλύτερο.

Άκουσε την αφήγηση της ιστορίας

%kosmasaitolos10i%